

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства
Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ

(присвячена 100-річчю кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій)

6-8 листопада 2019 р.

м. Київ, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ПАВЛОВНІЇ ПОВСТИСТОЇ В УКРАЇНІ

*І.В. Іванюк, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування
України, м. Київ*

Щорічно інтерес до вирощування павловнії повстистої на території України зростає. Значне зацікавлення має серед фермерів, приватних підприємців, деревообробників, підприємств лісового та садово-паркового господарства через широкий спектр використання.

Доволі морозостійка рослина, дорослі екземпляри із здерев'янілими пагонами витримують морози до 25–28°C. До ґрунту не вибаглива, росте навіть на сухих ґрунтах, які містять до 2% вапна, але найкраще розвивається на глибоких помірно вологих дренованих досить родючих глинистих ґрунтах.

Павловнія має прямий надзвичайно стійкий до вигину і скручування стовбур, з гарним інтенсивним дизайном з прямими волокнами. Деревина павловнії світла та м'яка із зернистою текстурою, без запаху, легка, чиста і гладенька, без сучків, є дуже доброю сировиною для столярних та теслярських робіт, колір її змінюється від блідо-жовтого до світло-червоного. Завдяки своїм характеристикам деревина є цінним матеріалом для виробництва меблів та одним з кращих матеріалів для будівництва, так як вона досить високої міцності.

Листя може використовуватись в якості корму, так як воно має досить високу поживну цінність, відмінно підходить для годівлі тварин, а також для приготування компосту.

Швидке зростання павловнії робить її дуже продуктивною і прибутковою. Серед інших переваг, варто підкреслити відмінну якість її деревини, її придатність для отримання, контролю і стабілізації ерозії ґрунту через її кореневу систему, яка здатна проникати на значну глибину.

У зв'язку зі зростаючим споживанням біопалива павловнія може відігравати значну роль у вирішенні енергетичної кризи та бути використана як сировина для виробництва біопалива, адже вона досить швидко росте і має високі показники тепловіддачі. Для цього можуть бути використані всі частини дерева: стовбур, гілля, листя.

Так, деревина використовується для виробництва пелет, листя павловнії можуть бути використані для виробництва біогазу, в якості компонента органічної речовини цього біопалива, який є екологічно-чистим джерелом енергії, що виробляється в результаті бродіння органічної речовини в анаеробних умовах за відсутності кисню. Також павловнія може бути використана в якості сировини для виробництва біоетанолу.

Окрім вище зазначеного, павловнія має ще один плюс – навесні дерева неймовірно красиво цвітуть.

Запах дуже приваблює бджіл, а тому розміщення пасіки поблизу плантації принесе додатковий прибуток. До того ж мед з павловнії запашний та прозорий, схожий на акацієвий.

Ще одним додатковим джерелом доходу при вирощуванні павловнії є отримання целюлози – природного полімерного матеріалу, який є одним з найважливіших напівфабрикатів для паперової, текстильної та хімічної промисловості.

Дерево добре адаптується до міських районів. Велике листя і широка крона дерев забезпечують щільну тінь в парках і скверах, зонах відпочинку, утворюючи куточки зі свіжим повітрям, особливо в містах, де воно забруднене вихлопними газами. Завдяки великим розмірам листя, одне дерево павловнії може поглинати щодня до 22 кг CO₂, при цьому виробляється до 6 кг кисню. Залежно від середовища вирощування дерева павловнії можуть досягати висоти до 23-30 м. Може розвиватися у вигляді великого багатостовбурного чагарнику.

Аналізуючи загальні відомості щодо використання павловнії, можна акцентувати і виокремити основні переваги:

- деревина містить дуже мало масел і смол;
- може зростати на збіднених чи забруднених ґрунтах внаслідок екологічних катастроф;
- поглинає в десять разів більше CO₂, ніж будь-яка інша рослина;
- запобігає ерозії, покращує проникність ґрунту і утримання води;
- відзначається значною інтенсивністю росту та накопиченням біомаси;
- може використовуватись в агролісомеліорації та озелененні;
- деревина має широке використання від будівельної сировини до біопалива;
- має побічне використання в якості медоноса, а листя використовується в годівлі тварин.